
Dér Adrienn

RANDEVÚ

Éjszakára beszélték meg a randevút. A férfi a legjobb ruháját vette fel: szürke, élére vasalt nadrágot fehér inggel, hozzá lila nyakkendőt kötött, mindehhez pedig kedvenc sötétkék zakóját öltötte magára, melynek ujját kis, pennát ábrázoló mandzsettagomb díszítette. Fekete haját gondosan oldalra fésülte, és most, a megbeszélrt időpont előtt nedves kézzel még egyszer végigsimított hajszálain, hogy biztosan ne mozduljon el egyetlenegy sem.

A diófa asztalra fehér abroszt terített, és meggyújtotta az ezüst gyertyatartóba helyezett kecses viaszoszlopot. A láng árnyéka eleinte ijedten nézelődött körbe, végül felbátorodott és büszkén kihúzta magát. Fénye előcsalta a szoba árnyait, vidám játékra hívva őket. A mellette lévő borosüveg dugója vonakodva adta meg magát, de végül hagyta, hogy az aranysárga folyam kacagó csobbanásokkal hulljon alá az öblös üvegphárba. Akár a parkban csordogáló kis patak, ahogy a kövekről aláveti magát, hogy csatlakozzon a hosszan hullámzó kék szalaghoz.

A férfi tisztán emlékezett az első találkozásra. Elmélázva ücsörgött a patakkel szemközti padon, körbeölelte a zöld fű és a madarak önfeledt csivitelése, amikor váratlanul megjelent. Olyan erővel hatott rá, mintha az élete újakezdődött volna. Hihetetlen érzés volt, mintha nem is vele történe. Akkor ott megfogta, és sohasem akarta elereszteni.

A kapcsolatuk viharos volt. A férfi egyfolytában vele szeretett volna lenni, ám ő hol napokra, hetekre hozzá költözött – olyankor boldogok voltak együtt –, néha viszont hónapokra eltűnt –, olyankor összeszorította a szívét a gondolat, hogy éppen másnál jár. Sokat vitakoztak. Inkább a férfi beszélt, ő csak hallgatott, de olykor gyönyörű dolgokat suttogott neki. A férfi minden együtt töltött időt igyekezett kiélvezni, megörökíteni minden pillanatot, mert tudta, hogy hamarosan ismét elhagyja, és az elkövetkező nehéz időszakban abból tud töltekezni.

Két hónappal ezelőtt találkoztak utoljára. Nem volt itt sokáig, de az eltöltött idő minden eddiginél tartalmasabbra sikerült. Azonban azóta úgy érezte, megcsömörlött. Már-már alig bírta elviselni a hiányát. Szüksége volt rá, mindennél jobban. Többször is próbálta hívni, de hiába kutatta, hiába szólongatta, nem lelt rá.

Úgy érezte, ez az este más lesz. Hogy ma tényleg eljön. Mindent gondosan előkészített, a legszebb ruháját vette föl, a legjobb borát nyitotta ki.

Leült az asztalhoz, és a pohárra tekintett. A csillogó aszú olyan aranyosan csábította, hogy képtelen volt neki ellenállni. Nem is akart. Kezébe vette a poharat, és belekortyolt. A zamatos nedű úgy terült szét a szájában, mint ahogy az évek óta szunnyadó vulkán lávája teszi magáévá a környéket. Az íz, az érzés mindent beborított. Betöltötte a száját, a gyomrát, a szívét. A sorra jövő kortyokkal együtt egészen az agyáig vándorolt.

A gyertya már csaknem csonkig égett, éppen csak pislákol. Már csak fél pohár aszú állt az asztalon hívogatóan. És akkor megérkezett! Oly régóta, oly epekedve várt rá, hogy most szebbnek találta minden eddigi találkozásuknál. Úgy közelített felé, akár egy szélroham, amely azonnal lesöpri a lábáról, magával rántja, sodorja, nem törődve semmivel és senkivel.

Hogy elkapja, és ne csupán egy múltó látogatás legyen ez is, azonnal előkapta a zakója zsebébe tűzött tollat, és írni kezdett. Hosszú sorokat vetett a fehér terítőre, olykor bele-belekortyolt a varázslatos aszúba. Így tartotta ott, amíg meg nem írta élete történetét, amíg meg nem írta mélységes és viharos szerelmét az ihlettel.

MEGGYES PITE

Egy utazás sokféleképpen értelmezhető. Ez nyilván közhely, de az enyém mégsem vonattal történt, vagy villamossal, esetleg busszal, bár utóbbinak arra esett egy megállója. Az utazásom egy meggyes pitének köszönhető.

Az illata csavarta el a fejem a kirakat irányába. Először azt gondoltam, egy pékség mellett sétáltam el, ám ahogy az üveg felé fordultam, csupán egy mobiltelefon szaküzlet portékájával találtam szembe magam. Az illat valahonnan fölüle érkezett, a felső lakásból. Ennél a pontnál mentem is volna tovább, ám a sült piskóta illata keveredve a meggy édes-fanyar aromájával úgy lopakodott át az érzékeim küszöbén, akár egy tolvaj, aki ezúttal nem elvenni jött, hanem visszaadni valamit, ami rég elveszett. A gyomrom összefacsarodott az érintésére, akár a szív teszi, amikor egy fájón édes emléket idéz fel. Számtalanszor éreztem ezt az illatot azelőtt. Őrzse mama minden egyes vasárnap ezt sütött, amikor meglátogattuk. Nyáron egyenesen a fáról szüreteltük le a meggyet, olyankor fülbevalót aggattunk belőle a fü-

lünkre, a magokat pedig messze köpködtük. Azon versenyeztünk, ki talál be a kerítés rácsain a tyúkok közé. Mindig ő nyert, de egy idő után én is eltanultam a technikáját. A maradékot befőttnak rakta el, télen abból készítette a süteményt.

A színes, figurás tokok előtt az üvegről egy zsémbes arc leskelődött a hátam mögé. Valamit keresett, de amikor megfordultam, nem láttam semmit, ami érdekes lehetett volna a számára. Máskor engem mustrált. Minden egyes ránc, valamennyi őszülő hajszál megannyi emlék lenyomatát őrizte. Nem is emlékeztem, mióta kerültem az ilyen pillanatokra. Talán amióta a meggyes pite illatát. Most egyszerre mind a kettő rám talált. Az illat közrefogott, szinte odaszorított az ablak elé, hogy szembesüljek azzal a zsémbes fickóval, találkozzam vele végre. Keressem meg benne azt, aki voltam. Azt kell mondjam, csak az előbbit láttam. Az utóbbi valahol az emeleti lakásban várta a pitét.

Néha visszavágytam abba a csöpp faluba, ahol Örzse mama éldegélt a tyúkjaival, a kacsáival és az egy szem malacával, ami csakugyan egyszemű volt. Egy vágóhídról menekült meg, senki sem tudta, hogyan. Örzse mama aztán nem haszonállatként tartotta. Az életet ünnepelte vele.

Több éve nem jártam ott. Azóta, hogy a meggyes pite illata végleg kiszellőzött.

És ekkor megpillantottam, amit az üvegbeli szellemalak figyelt. Felfedeztem a hátam mögött megbújó buszmegállót. Senki sem állt a kis műanyag tető alatt, a busz mégis megállt, várakozott. A faluban a megállót csupán egy oszlop jelezte, rajta egy szétázott menetrenddel. Egy ház tövébe helyezték, a tulaj ezért rövidebbre húzatta az ereszt, így az esővíz éppen a táblára folyt. Örzse mamával megannyiszor bogarásztuk az alig látható feliratokat, időpontokat. Mesélte, hogy régen még gyalog jártak be a városba. Tovább tartott, de nem voltak restek, kibírták az utat. Manapság már a buszjáratok is megritkultak, mindenki autóval jár.

Kisült a pite. Régről emlékszem még erre az illatra, amikor végre kikerült a sütőből, mi pedig még azon melegében nekiestünk. Semmivel össze nem téveszteném. A forró meggy megégette a nyelvünket, de minket ez nem zavart.

A busz még mindig várt. Egy darabig figyeltem, magamba szívtam a pite illatát. Egy cseppet sem hagytam a levegőben. Amióta nem éreztem, el is felejtettem, milyen meleg is tud lenni, hogy benne van az élet minden szeretete, hisz Örzse mama belesütötte.

Elindultam, az illatot követve. Már rég nem az ablakból szállt, a telefonszakület feletti lakásból, de én még mindig éreztem.

A busz elindult. Időközben akadt egy utasa is. Hallgattam a tücskök cripelését az út mentén, orromban a meggyes pite illatával.

Reméltem, áll még a ház. És talán találok egy félszemű malacot is.

GALAMB A KALITKÁBAN

Galamb úr már nem az a galamb volt, aki egykoron. Szelíd lelkét a nevével együtt veszítette el, immáron öt hosszú és a fájdalmak színezte hete.

A titokzatos, ideges, idősebb úr vadonatúj aktatáskájával és nyírott bajszával ott ácsorgott a tócsáktól hemzseggő út mellett, és saját tükörképét fűrészte. Egy esőcsepp zavarta fel a kis víztükröt, szabályos, koncentrikus köröket hozva létre a felszínén, és ahogy azok egyre nagyobb távolságra vándoroltak a középpontjuktól, Galamb úr izgalomtól és idegességtől remegő arca úgy rajzolódott ki egyre élesebben. Felesége körvonalai is sokkal tisztábbá váltak, ahogy tüneményes mosolyával nézett vissza rá a tó kék vizéről, ahol lapos kavicsokkal kacsáztak, és hatalmasakat nevettek. Micsoda boldog idők is voltak azok! A csónak úgy suhant a vízen, akár a fiókáit vezető vadkacsa, és a virágillatú langyos tavaszi szellő úgy simogatta Galamb úr tarkóját, mint ahogyan ujjai cirógatták galambocskája selymes karját. Neje kacagva fröcskölte le őt a tó hús vizével. Hús víz. Hideg víz, mely nedves pöttyöket szórt Galamb úr vadonatúj, fekete öltönyére. Bajsza alatt morogva vette elő ugyancsak fekete zsebkendőjét, és mogorván törölte le a cseppeket. Megigazította vékonykeretes szemüvegét, szorosan megmarkolta aktatáskája bőrburkolatú fülét, és átkelt a zöldutat adó zebrán. Ifjúkorában számtalanszor bebarangolta a zöld növényekkel benőtt erdei ösvényeket, hogy jobb rálátást találjon a gallyak és levelek között megbúvó madarakra. Távcsöve sorra felfedte előtte a trillázó apróságokat, és gyakran röptüket is megcsodálhatta, ahogy egyik ágról a másikra rebbentek, hogy megvitassák a legújabb dalszerzeményeket, az időjárásjelentést, a százéves tölgy szűproblémáit, vagy hírt adjanak arról, hogy egy veréb ismét Cirmos áldozatává vált. A nagyítólcencse sokszor érintésnyi távolságra hozta a toll-

gombócokat, néha viszont olyan messzire űzte őket, hogy napokba tellett volna, míg utoléri bármelyiket is.

A madarak színes ruházatának tanulmányozásánál – mely nemcsak a hobbiját, hanem az életet is jelentette számára – csak egy piros tollzatba burkolt szépség megfigyelése szerzett sokkalta nagyobb örömet. Ez a szépség főként éjszaka tűnt fel, egy halovány fénybe vont, kényelmetlen, fából ácsolt székekkel, asztalokkal, valamint cigarettafüsttel betöltött helyiségben állt a színpadon. Előtte mikrofon nyújtogatta a nyakát, hogy elérje szép vonalú száját, ahonnan a trillák legszebbike szállt ki, amelyet Galamb úr füle valaha is hallott. Megbűvölten ült ott, szemét le nem vette a csodálatos csalogányról. Napkeltétől napnyugtáig távcsövén keresztül leste apró szerelmeit, éjszakánként pedig a holdat hívta társául, hogy kísérje el másik, legnagyobb szerelme előadására. Minden este elment meghallgatni, fáradhatatlanul csüngött dallamain, egyik hangjegytől a másikig sétált, felmászott a szárán, vagy lecsúszott rajta, néha megpihent a hangjegyek sötét, ovális fején vagy kackiás farkincáin, hogy lelke legapróbb darabját is átjárja a varázsos szimfónia. Ám sokáig sehol nem ülhetett egy helyben; a zene haladt, az énekhangok sodorták magukkal. Olykor fal állta útját, de mindig fűgén átugrotta, hogy az út túloldalán ballagjon az újabb hang felé. Az út hosszan és még hosszabban nyúlt végig az esőáztatta utcán, és egyetlen hangjegy sem bújta meg rajta, alatta, felette vagy a házak mellett.

Egy bár előtt sétált el, és úgy gondolta, ráfér némi erőt adó ital, amely előcsalogatja a bátorságát, és ott tartja mindvégig, ameddig el nem intézi, amire már oly mohón vágyott. Minden előkészületet megtett, és egyedüli barátja, aki néma beleegyezéssel támogatta tervében, ott lapult a táskája mélyén, gondosan bebugyolálva múltja és jövője puha ölelésébe. Egyszerűen csak úgy nevezte: „Cimbora”.

Egy pohárka. Cinegéje a cseresznyelikórt kedvelte, rendelt neki is egyet. Lassan kortyolgatta a sötétpiros italt. Akár a vér – gondolta Galamb úr. Az ő pacsirtájának lüktető vére. Azt a szívet tápláló vér, mely kevéssel ezelőttig őerte dobogott, de a dobogás az évek múlásával együtt halkult, végül teljesen elhalt, majd máshonnan hangzott fel ismét, és galambocskája – az ő dalos pacsirtája – követte a dobpergés irányát. Szárnya a tam-tamok ütemére hullámzott fel és alá, míg olyannyira eltávolodott, hogy nem látta többé.

Újabb pohárka. A csapos szó nélkül tette elé, de közben alig észrevehetően ráemelte tekintetét. Azok a szemek! Oh, hogy hiányoztak neki azok a szemek. Olyan sötétek voltak, akár az éj, mely megmutatta neki, hogy nem-

csak a nappali madarakat lehet csodálni, hanem némelyik, éjszaka életre kelőt is. Olyan sugárzóan tekintettek rá, hogy Galamb úr eltévedt aranyló vonalaik végtelen útvesztőjében, és soha nem szabadulhat. Még egy kortyintás az életet adó édes nedűből.

– Kér még egy pohárkával? – Nem kért. Letörölte a bíbor cseppek alkotta gyöngyfűzért a bajszárol, és kísétált. Az ital bátorsággal töltötte el a lelkét, és érezte, hogy készen áll.

A járda kanyarba fordult, ahogy az élete is azon a bizonyos kanyargós napon, amikor az oltár elé vezette rigócskáját, aki erre az alkalomra bájos hattytollait öltötte magára. Milyen gyönyörű volt! Mosolya úgy ragyogta be a zord, hideg épület falait, akár az ólomüveg ablakokon beszüremkedő napfény, mely körbefutott a padsorok között, ellibbent az oltár előtt, majd odatáncolt elé. Ujjait a tenyerébe fogta, majd a hűség és összetartozás jelképét húzta rá. A gyűrű jelezte, hogy immáron az övé – mindörökké. A pap is ezt mondta. A mindörökre azonban nem tartott tovább harmincnégy szerelemben szárnyaló évnél, mígnem egy lendületes fordulónál, melyet a szél segített, lehullt a gyűrű, és madárkája mással röppent tovább. Átkozott gyűrű! Átkozott pap! De ma más lesz! A mai napon más tölti be a pap szerepét, más adja össze őket, és valóban az örökkévalóságig siklanak együtt a lágy szellőkkel és szélrohamokkal megrajzolt ösvényen. És ez a szél csak nekik fúj, nem lesz olyan álnok, gonosz árulóvá, mint az a másik, amelyik lefújta pacsirtája kalapját, hogy annak a mihaszna fráternek a lába elé sodorja. Az a szél elfújta addigi életét, és bárhogya is lebegtette madárkája felé a szárnyait, bárhogya is erőlködött, nem bírt újból mellé sodródni.

Megállt a szerelmi fészek előtt, ahol galambocskájával éldegélt. Az ott hon most más, idegen dallomoktól volt zajos. Mit dallamok? Rikácsolás verte fel a régen elmúlt boldogságot, hogy darabjai szétröppenjenek a szélrózsa valamennyi irányába, és soha többé ne lehessen összerakni őket. A ház hússzínű teteje a felhőkig magasodott, csúcsával kegyetlenül hasította ketté a turbékoló felhőgalambpárt. Ragyogó cseresznyefájukon ezernyi rubin csillogott. Oh, hányszor aggatta imádott gerlicéje fülére az ékköves fülbevalókat, melyek teste melegétől lédús gyümölcsökké szelídültek, és szerelmes harapásokkal szabadította meg fülkagylóját édes terheitől.

Szürke foltos kutya szaladt a fogadására, vidáman csóválta a farkát. A csengő nem működött, hát benyitott. Az eb, rég volt kutyája örömmel ugrolta körbe. Vajon az új gazdáját is ugyanilyen örömmel köszönti? – morfondírozott. – Minden bizonnyal. – Vicsorszerű mosollyal megsimogatta az áruló fejét, de a ház meghittségéből kirekesztette.

Neje a konyhában szorgoskodott, a friss kávé illata keveredett mámorító parfümjével. Észre sem vette jöttét. Hát már meg sem ismeri a lépteit? Nem hallja lélegzetvételét, heves szívdobbanásait? Teljesen megszűnt létezni számára?

– Drágám, ilyen korán hazaértél? – jött a kérdés, és vele együtt a remény, hogy mégis emlékszik rá, mégis szereti. A kedves fülemülének azonban abban a pillanatban megszűnt, amint forrása megfordult. Most dühös szavakat szórt felé, útvesztős, gyönyörű szeme egyenes úton penderítette volna kifelé. Galamb úr bánatosan csüggesztette le a fejét, de egy tapodtat sem mozdult. Nem azért jött, hogy elmenjen. Nem így!

– Nézd, hoztam neked valamit – mondta, és kinyitotta az aktatáskát, mint egy nagy, értékes könyvet. Hagyta, hogy az apró betűk a tenyerére másszanak, és szeretetteljesen emelte őket imádottja felé. A betűk szavakká rendeződtek, eseményeket írtak le, képekké formázva őket. A képek filmkockákként vonultatták végig régmúltjuk megannyi gyönyörteli emlékét, ahogy a csónakban ültek, szenvedélyesen tekintettek egymás szemének feneketlen mélységébe, és ugyanilyen feneketlen mélységű, tova nem tűnő szerelmet ígértek egymásnak esküvői fényképükön, vagy ahol kis fiókájukat tartották a karjukon, aki azóta már felcseperedett, és kiröppent a fészekből.

Cinegéje egy varázsos, végtelennek tűnő pillanatig ellágyult, az emlékek csendesen kúsztak fel hosszú, virágos ruhája redőin, de a pillanat hamar tovaröppent, és az emlékek is fájdalmasan hullottak le kezének legyintésétől.

– Lehet még jövőnk – kezdte Galamb úr, hátha visszaengedi a fészekbe, de a madáranyó kérlelhetetlen maradt. Elutasította könnyörgését, az ajtó felé mutatott hosszú, karmos ujjjaival. De nem ő a sas, én vagyok a ragadozó – emlékeztette magát az idős, nyírt bajszerű úr, és segítségül hívta „Cimborát”, bízva abban, hogy az ő szava meggyőzőbben hat gerlicéjére. A feketén csillogó fém elhallgattatta a rikácsolósba átcsapó dallamot, és hangjegyeit olyan magasra repítette, hogy a kecsesen nyújtózó üvegváza is megriadt tőle. Majd melódia lágy hullámai szóltak, és Galamb úr úgy érezte, jól tette, hogy elhozta „Cimborát”. Nagyobb meggyőzőerővel bírt, mint a madarász, akitől már a verebek is szűkölő vérebekként hátráltak vissza odújukba.

A zenéről azonban tudvalevő, hogy gyorsan változik a ritmusa, így rövidesen elpárolgott a kellemes dallam, akár a szerelem rózsaszín köde is tette volt. Helyét hamis szólám vette át, pacsirtája nem énekelt olyan szépen, mint régen. Ezen változtatni kell – döntötte el az öreg. „Cimborának” csupán egy bátorító érintésre volt szüksége, hogy tubicája felé küldje meggyő-

zó érveit, melyeket súlyos fémbe burkolt, hogy véletlenül se tévesszenek célt. A meggyőzés hatott. Madárkája már nem énekelt hamisan. Nem énekelt sehogy. Szeme labirintusát őrző rácsait hol lezárta, hol felnyitotta, de Galamb úr már nem szabadult, örökké a fogságába zárta önmagát. Az édesen éneklő száj kinyílt, hogy még egy utolsó, csilingelő hangot hallasson, de a próbálkozás torz hörgésbe fulladt. Kell neki még a győzködés – vélte az úr, ezért újabb golyót küldött felé, ami szívrepesztő visítással hatolt mellkasába. A cseresznyelikőr hívogatón csorgott végig csalogánya szája szegletén, és mellkasából ugyanaz a vér sarjadt, amely egykor őérte dobogtatta a szívét. Ez a dobogás most messziről hangzott fel.

– Ideje követni – tátogta Galamb úr. Aktatáskájából most előkerült jövője, sötét fátyol formájában. Bevonta vele szajkója gyönyörű, mozdulatlan fejét.

– Most igazi pap ad össze bennünket – mondta neki, mintegy megnyugtatóként, hogy ezúttal tényleg semmi nem választhatja szét őket.

A fekete „Cimbora” halkán, hangtalanul suttogta Galamb úr fülébe a kérdést: „Akarod őt?” A válasz határozottan és élesen hangzott: „Mindörökké!”

A harang kondulását már csak a fejében hallotta, és többé már semmi más dallam nem hatolt be a fülébe. A golyó olyan erővel szakította szét emlékeit, mint a csipegető galambok közé hajított kő. Csupán a szertehullott morzsák jelezték valaha volt létüket.